

قاشقار اۋماعى قاشقارغا كومەكتەستىن 4 ولگە ـ قالانڭ ەركىن ساۋدا اۋماقتارىمەن سەلبەسىپ بىرگە قۇرۇۋى جۈزەگە اسرادى

اراناسن قالپىناستىرىپ، شىنجاياڭ ەركىن ساۋدا سىناق رايونى قاشقار اۋماعى مەن قاشقارغا كومەكـ تەستەىن 4 ولگە ـ قالا ەركىن ساۋدا اۋماقتارىنىڭ سەلبەسىپ بىرگە قۇرۇىن جەدەلدەتتى.

شىنجاياڭغا كومەكتەستەىن 19 ولگە ـ قالانىڭ ۋبىرى بولغان شاندۇڭ ۋىڭرلەردىڭ جۇپ قۇراپ، بىرگە قۇرۇ قىمىلىن الدىمەن باستادى. 12 ـ ايدىڭ 7 ـ كۈنى ”ەركىن ساۋدانىڭ سېمفونياسىن اسقاقتاـ تىپ، جبەك جولىنىڭ ناراۋىن بىرگە جازۇ” تاقەـ رىبىنداعى شاندۇڭ مەن شىنجياڭنىڭ ۋىڭىرلىك جۇپ قۇراپ، بىرگە قۇرۇ جانە ارناۋلى تاقىرىپتاـ ى ساۋداگەر شاقىرۇ، تانىستىرۇ جىنالىسى جىناندا وتكىزىلدى، شىنجاياڭ ەركىن ساۋدا سىناق رايونى قاشقار اۋماعى جەكە ـ جەكە جۇڭگو (شاندۇڭ) ەركىن ساۋدا سىناق رايونى جىنان اۋماعىمەن، جۇڭگو ـ شاڭخاي سەلبەستىك ۋېمى جەرگىلىكتى ەكونومىكا ـ ساۋدا سەلبەستىگى بوينىشا ۇلكى كورسەتۇ رايونىمەن سەلبەسىپ بىرگە قۇرۇ كەلىسـ مىنە قول قويىستى. شاندۇڭ جوعارى جىلدامدىقتى تاس جول توبى سىياقتى شاندۇڭنىڭ 8 ۋىۆىنىدى مەەـ لەكەت مەنىشىگىندەگى كاسپورنى قاشقار اۋماعىمەن كەلىسىم جاساسىپ، اۋىل شارۋاشلىق، توقماشـ لىق، كىىم ـ كەشەك جانە جابدىق جاساۋ بوينىشا 20 كاسپورن قاشقار ەكونومىكالىق، تەخنىكالىق اشۇ رايونىمەن جانە كومەك العان 4 اۋدانىمەن (جاڭا ۋشار، يىڭسار، يوپۇرغا، ماكت) كەلىسىم جاساسىپ، كەلىسىم سوماسى 23 مىلليارد يۋانغا جەتتى.

”قازىر قاشقار شىت جاڭا ەركىن ساۋدا جارىس جولىنا ۋتىۋىستى، بۇل قاشقار جونىنەن ۋرى اىبروي، ۋرى جاۋاپكەرلىشلىك، ۋرى وراي، ۋرى سىن ـ سايسى“. قاشقار ايماقتىق پارتكومنىڭ ورنىباسار شۇجى، اكىمشلىك مەكەمەسىنىڭ ۋالىيى 2. 8 پاينىز تەزدەدى؛ شەكتەۋلى نورمادان جوعارى اۋىل ـ قىستاق ورنىندارى قوعامدىق تۇتىۋ بۇيىمداـ رىنىڭ بولشەك ساتىلۇ جالىي سوماسى 9 مىلليارد 26 مىلليون يۋان بولپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن %6. 25 ارتپ، ارتۇ قارقىنى 1 ـ ايدان 9 ـ ايعا دەيندـ گىدەن %7. 9 پاينىز تەزدەدى. تۇتىۋ ۋئۇرى بوينىشا بولگەندە، 1 ـ ايدان 10 ـ ايعا دەيىن شىنجياڭداعى شەكتەۋلى نورمادان

قۇنى سايكەس مەزگىلدەگىدەن %6. 9 ارتقان. كاسپىكە ۋبولپ قاراغاندا، ونەر كاسپىتنىڭ 40 ۇلكەن كاسپ تۇرىندە، 32 كاسپتىنڭ ارتقان قۇنى ارتۇدى جۇزەگە اسىرىپ، %80 تى ۇستاعان. ونىمگە ۋبولپ قاراغاندا، نەگىزگى ونىمەدرـ دىڭ دىشىندە %3. 60 ۋونىمنىڭ ۋنىم مولشەرى ارتۇدى جۇزەگە اسىرعان.

مۇمكىندىك جاسادى. 12 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنىىنە دەيىن بيبىل اتاۋلى سەرىكتەستىك جاسىل ەلەكترـ دى سىرتقا جەتكىزۇ ساۋداسىن 41 رەت ۇيمىداستەـ رىپ، ساۋداعا سالىنغان ەلەكتر مولشەرى ۋبىر مىلليارد 30 مىلليون كىلوۋات ساعات بولپ، بىلـ تىرىى ساۋدا كولەمىنىڭ 60 ەسەسىندەي بولغان؛ ساتىلغان جاسىل كۋالىك 600 مىڭنان اسىپ، جاڭا ەنەرگىيا كاسپورىندارىنىڭ كىرىسىن 9 مىلليون يۋان ارتتىرعان؛ شىنجياڭ ىشىندەگى جاسىل ەلەكتر ساۋداسىنداعى ەلەكتر مولشەرى 428 مىلليون كىلوۋات ساعات، جاسىل كۋالىك ساۋداسى ۋبىر مىلليون 611 مىڭ بولپ، جەكە ـ جەكە بىلتىرىى ساۋدا كولەمىنىڭ 36 ەسەسىندەي، 5.4 ەسەسىندەي بولغان. شىنجياڭنىڭ جاسىل كۋالىك ساتىپ الۇ كوـ لەمى مەملەكەت ەلەكتر تورى شەكتى سەرىكتەستـ گىنىڭ تىيجارات كولەمىندە ۋبىرىنىشى ورنىندا تۇرىپ، جالىي ساۋدا كولەمىنىڭ %25 تىن ۇستاعان. ەلەكتر تورىنىڭ جاڭا ەنەرگىيانى قابىلداۋ قۋانتىن جوعارىلاتىپ، جاڭا ەنەرگىيانىڭ جەلگە تەز قوسىلۇنىنا شىنايى كەبىلدىك ەتۇ ۇشۇن مەملەكەت ەلەكتر تورى شىنجياڭ ەلەكتر قۋاتى شەكتى سەـ رىكتەستىگى شىنجياڭنىڭ ەلەكتر تورىن ۇزدىكىسىز كەمەلدەندىرىپ جانە تولىقتاپ، كۇشەيتىپ، بيبىل

(باسى 1 ـ بەتتە)

ورنىباسار مەڭگەرەمە باستىعى جاۋ شىفىڭ مىنالارـ دى ۋبىلدىردى: بيبىل جىل باسنىان بەرى ۋراقايـ سى باقشا رايونى ۋىڭىرلىك ورىن شارت ـ جاعداـ ىي مەن بايلىق ارتقىشلىعىن تىياناق ەتىپ، نازارـ دى 8 ۋبرى كاسپ سالاسى شوعىرى“ قۇرىلدـ سىنا شوعىرلاندىرىپ، ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۇدى كۇشەيتىپ، نىسان قۇرىلىسىن مىقتى يگەرەپ، بايلىق باسىمدىعىنىڭ كاسپ سالاسى باسىمدىعىنا جەدەل وزگەرۇىن ىلگەرەلتەپ، وسزاماندىانغان كاسپ سالاسى جۇيەسى بىرتىدـ دەپ قالىپتاستى.

قازىر تۇتاس رايونداعى باقشا رايوندارى جابدىق جاساۋ، مۇناي حىمىيا ونەر كاسبى، ەلەكتـ روندى نىفئورماتسىيا، توقماشلىق، ۋئۇستى مەتال سىياقتى كاسپ سالالارىن ارقاۋ ەتىپ، اۋتونومىيالى رايون دارەجەلدەن جوعارى جاڭاشا ونەر كاسپـ تەتىگەن كاسپ سالاسىنان ۇلكى كورسەتۇ بازاسـ نان 21 ىن قۇردى، مۇنىڭ ىشىندە مەملەكەت دارەـ جەلدىن 9 ى بار؛ بيبولگىيالىق ەمدەۋ، ۋدارى ـ دارمەك، نازىك حىمىيا ونەر كاسبى، جەل ەلەكتر جابدىعىن جاساۋ، وسزاماندىانغان كومەر حىمىيا ونەر كاسبى، مۇناي ـ تابىيى گاز ۋندىرۇ، مانەرـ لەۋ، توقماشلىق، كىىم ـ كەشەك، جاڭا ماتەرىيال سىياقتى كاسپ سالالارىن ارقاۋ ەتىپ، اۋتونومىيالى رايون دارەجەلدەن جوعارى ورتا، شاعىن كاسپوـ رىنداردىڭ ەرەكشە كاسپ سالاسى شوعىرىنان 9 ىن قۇردى، مۇنىڭ ىشىندە مەملەكەت دارەجەلدـ دەن ەكەۋى بار.

شىنجياڭداعى ۋارقايسى باقشا رايوندارى جاـ ڭالىق اشۇ ارقىلى دەم بەرۇگە تاباندى بولپ، باستاماشى كاسپ سالاسىن، ەرەكشە كاسپ سالاسىن ارقاۋ ەتىپ، جاڭالىق اشۇ تۇغىرى قۇردـ

(باسى 1 ـ بەتتە)

ساناققا نەگىزدەلگەندە، شىنجياڭدا 2000 مەتردەن تاياز كومەر قاباتى گازىنىڭ مەجەلى بايلىق مولشەرى 7 ترىليون 510 مىلليارد تەكـ شەمەتر بولپ، بۇكىل ەلدىڭ %26 تىن ۇستايدى. كومەر قاباتى گازىن كولەمدەندىرىپ اشۇ، پايدالانۇ كومەر كەىنىدەگى ۇلى گاز قاتەرىن ۋنىمدى تۇردە تومەندەتىپ، كومەر قازۇ باردـ سىنداعى مەتاندى پارنىيىكتىك گازدىڭ شىعارىلدـ ۇن ازائىتۇمەن بىرگە، بايلىقتان تولق پايدالاـ نىپ، تابىيى گازبەن قامداۋدى تولىقتايدى، اسا كەڭ اشۇ، پايدالانۇ كومەسكى كۇششە يە.

گەولوگىيالىق بارلاۋدى ورسىتەتۇ — كەن بايلىغىن اشۇدىڭ، پايدالانۇدىڭ ماڭغزى الدىڭـ ەى قىزمەتى، بايلىق قورى، ساپاسى سىياقتى كورسەتكىشىتردى ۋنىمدى تۇراقتاندىرۇ بايلىقـ تى باياندى اشپ پايدالانۇدى قامتاماسز ەتۇدە اسا ماڭغزىدى رول اتقارادى. كەزەكتە بۇكىل شىنجياڭدا كومەر قاباتى گازىنىڭ انىقتالغان قور مولشەرى تومەن بولۇ، جالىي تۇالعالىق تانىم كەـ مەلدى بولماۋ سىياقتى قىىن ماسەلەلەر ورنى

(باسى 1 ـ بەتتە)

مانەرلەۋ كاسپورىندارىنا ولشەم كەم بولغان جاءـ دايىن جاقسارتۇعا ۋئېيىمدى بولپ، اېگىلى ماركا قۇرىلىسى مەن كاسپىتى باسقارۇعا جۇيەللىنەنگەن جەتەك ازىرلەپ، دايىن قۇرماشتىڭ ساپاسى مەن حاۋىپسىزدىك دەڭگەيىن جوعارىلاتۇ جاعىندا بەلـ سەندى رول اتقارادى.

سوڭعى جىلدارى شىنجياڭ دايىن قۇرماش كاسپ سالاسىن بەلسەنە جەتەلدىرىپ، دامىتىپ، «اۋتونومىيالى رايونىنىڭ دايىن قۇرماش كاسپ سالاسىنىڭ داۋىن ىلگەرەلتەتۇ جولىندەگى جەتەكـ شى پىكىر»، «شىنجياڭ ۇيغۇر اۋتونومىيالى رايونـ نىڭ دايىن قۇرماش وندىرۇگەر قۇسات ەتۇدى قاراۋ جوباسى (سىناق رەتىندە اتقارىلادى)» سىياقتى كوپتەگەن جەتەكىشلىك سىياتتى حۇجاتتار شىعارپ، دايىن قۇرماشتىڭ باستى تۇرلەرىن توڭازىتىپ ساقتالـ ھان توتە جەۋگە بولاتىن دايىن قۇرماش، توڭازىتىپ ساقتالغان توتە جەۋگە بولمايتىن دايىن قۇرماش جانە توڭازىتىپ ساقتالغان توتە جەۋگە بولاتىن كوـ كونىستەر مەن جەمىستەر دەپ بەلگىلەدى ۋرى دايىن قۇرماش انىقتاماسى، ۋئۇرى، وندىرەتىن ورنى، ساقتاۋ شارت ـ جاعدايى، تەخىنولوگىيالىق بازىسى، باسقارۇ ۋئۇزىمى سىياقتى كوپتەگەن جاقىتاردا ەكجەيـ

لىسىن جەدەل ىلگەرەلتەپ، تىرەكتىك قابىلەتى ۇزدىكىسىز جوعارىلادى. تۇتاس رايوندا مەملەكەت دارەجەلى جوعارى، جاڭا تەخنىكالىق كاسىپ سالالارى اشۇ رايونىنان 4 ىن، اۋتونومىيالى رايون دارەجەلى جوعارى، جاڭا تەخنىكالىق اشۇ رايونـ نان 15 ىن جەتەلدىردى، اۋتونومىيالى رايوننىڭ كاسىپ سالاسى بوينىشا جاڭالىق اشۇ، زەرەتتەۋ ورنىنان 14 ىن قۇردى، مەملەكەتتىك ۋئۇيىندى تاـ جىرىيەحانادان ەكەۋىن، اۋتونومىيالى رايوندىق ۋئۇيىندى تاجىرىيەحانادان 54 ىن قۇردى، اۋتونومىيالى رايون دارەجەلدىن جوعارى كاسپورىننىڭ تەخىيـ كالىق ورتالىغىنان 398 ىن (مەملەكەت موينىداعان كاسپورىنداردىڭ تەخنىكالىق ورتالىعى 15) مويندـ دادى، جوعارى، جاڭا تەخنىكالىق كاسپورىننان 990 ىن جەتەلدىردى.

”كەلەسى قادامدا، نازاردى 8 ۋبرى كاسىپ سالاسى شوعىرى ۋ قۇرىلىسىنا شوعىرلاندىرىپ، ۋئۇيىندى كاسىپ سالاسى تىزبەگىن ۇزارتۇدى، تولىقتاۋدى، كۇشەيتۇدى ارقاۋ ەتىپ، ۋئۇيىندى كورنەكتىلەندىرىپ، ساپالى، قۋاتىتى كاسپورىن جەتەلدىرىپ، 100 مىللياردتىق، 10 مىللياردتىق باقشا رايونىن ۋ بىرتىندەپ قۇرۇدى ۇزدىكىسىز ىلـ گەرەلتەمىز. ونىڭ ۇستىنە باقشا رايوندارىنىڭ باسقارۇ ونىمىدىلىگىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتىپ، ۇكىمەت جەتەكىشلىك ەتەتىن، سەرىكتەستىك تىيجارات جۇرگىزەتىن، بازارلانغان جۇمىس سىتەيدـ تىن باقشا رايونى دامۇنىنىڭ جاڭا جاعدايىن بىرتىدـ دەپ جۇزەگە اسىرامىز“، ـ دەدى جاۋ شىفىڭ.

قازىرگە دەيىن شىنجياڭ جەتەلدىرگەن اۋتوـ نومىيالى رايون دارەجەلدەن جوعارى باقشا رايوـ نى 84 كە (بېيىڭتۇان قامتىلمايدى) جەتتى، مۇنىڭ ىشىندە مەملەكەت دارەجەلىسى 21، اۋتونومىيالى رايون دارەجەلىسى 63.

تەۋىپ، كومەر قاباتى گازى بايلىغىن كولەمدەندـ دىرىپ اشۇ اياق لىسىنا ايرىقشما ۇلكەن تۇساۋ بولپ وترى.

ياشىن كومەر قاباتى گازى توبى پارتكومەـ نىڭ شۇجىيى، القا باستىعى سۇي يۇيىماۋ بىلاي دەدى: 2024 ـ جىلى توبىمىز، كەم دەگەندە، 40 مىلليارد تەكشەمەتر كومەر قاباتى گاز بايلىغىنىڭ قور مولشەرىن تابادى. سونىمەن بىرگە نازاردى ”قوردى مولايىتىپ، ۋنىمىن جوعارىلاتۇ“ وزەكـ تى مىندەتىنە شوعىرلاندىرىپ، مۇناي ـ تابىيى گاز، داغدلى مەمس مۇناي ـ تابىيى گاز، كومەر كاسىبى سالاسىنداعى ۋئۇرلى بارلاۋ ـ تەكسەرۇ كۇشتەرىن بەلسەنە جۇمىلدىرىپ، كاسپىتىك تەخنىكادان، گەولوگىيالىق ماتەرىيالدان، جۇمىس اترەتىنىن بىرگە يىگىلىكتەنۇدى، بىرگە پايدالانۇـ دى جۇزەگە اسىرىپ، كوپ ۋئۇرلى شارائى قاتار قولدانىپ، بۇكىل شىنجياڭنىڭ كومەر قاباتى گاز بايلىغىن بارلاۋدى ىلگەرەلتەپ، ۋىڭىرلىك جالىپـ لىق گەولوگىيالىق زەرەتتەۋ سەرىپىنىن ارتتىرىپ، كومەر قاباتى گاز بايلىغىن كولەمدەندىرىپ اشۇعا بەرىك نەگىز قالايدى.

تەكچەيلى بەلگىلەمە جاسادى. جاقىندا شىنجياڭنىڭ دايىن قۇرماش كاسىبىنىڭ تۇڭغىش توتپتاعى توتپىتق ولشەمى «دايىن قۇرماش» جانە «دايىن قۇرماشـ تىڭ ساقتالۇ ەمرىزىمى جولىندەگى جالىپلىق ولشەم» اشق جارىيالانىپ ۋرى جارىيالانىپ اتقارىلىپ، دايىن قۇرماشتى ۋندىرۇ بارىسى مەن باعالاۋ ولشەمىنە جۇيەلى پايدالانۇ ولشەمىن ازىرلەدى.

”قازدىرگى ولشەم دايىن قۇرماشتى ۋندىرۇـ دىڭ ۋارقايسى جاقىتارىن نەگىزىنەن قامتەدى“. شىنجياڭ ەرەكشە اۋىل شارۋاشلىق قوسمىشا ونىمىدەرىن مانەرلەۋ كاسىبى قوعامىنىڭ باس حاتـ شىسى دۇ چۇنىشڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: 3 ۋئۇرلى جاڭا توتپىتق ولشەمدە قاتىستى سالالارداعى ازىق ـ تۇلك حاۋىپسىزدىگىنىڭ مەملەكەتتىك ولشەمى پايداـ لىنلىدى ۋرى ودان سىتات لىنىدى، اسا كۇشتى جۇيەلى سىيات الادى. وىسدان ىلگەرى جارىيالانغان ولشەمىەن ۇشتاستىرىلىپ، شىنجياڭنىڭ دايىن قۇرماـ شىنىڭ شىكىزات وندىرۇدەن ۋنىم مائەنەرلەۋگە دەيىنگى ۋزىر بۇنىىندا، ۋارقايسى ۇلكەن تۇردەـ گى ونىمىدەرىندە جۇيەلى ولشەم جاسالىپ، كاسپ ولشەم جۇيەسى العاشقى ادىمدا ورنىاپ، دايىن قۇرماش كاسىبىنىڭ ولشەمدى، جۇيەلى دامۇنىنا سەنىمدى نەگىز ازىرلەندى.